

บทที่ 2

ผลการแปลงฟูรีเยร์ (Fourier transform)

ในบทที่ 1 ได้ศึกษาถึงการกระจายฟังก์ชัน $f(x)$ มีคาบ $2L$ เป็นอนุกรมฟูรีเยร์ ในบทนี้จะกล่าวถึงในกรณีที่มี L เข้าใกล้ ∞ ซึ่งจะทำให้เราพิจารณาถึงอินทิกรัลฟูรีเยร์ (Fourier integral) โดยใช้การกระจาย $f(x)$ เป็นอนุกรมฟูรีเยร์ก่อน นอกจากนั้นยังจะศึกษาถึงการประยุกต์ใช้กับสมการเชิงอนุพันธ์

2.1 อินทิกรัลฟูรีเยร์ (Fourier integrals)

ถ้า $f(t)$ เป็นฟังก์ชันซึ่งมีคุณสมบัติเรียบเป็นช่วง ๆ (piecewise smooth) บนช่วง $-\infty < t < \infty$ ดังนี้และสามารถแทน $f(t)$ ในช่วง $-L < t < L$ ด้วยอนุกรมฟูรีเยร์

$$f(t) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \left(a_n \cos \frac{n\pi t}{L} + b_n \sin \frac{n\pi t}{L} \right) \quad \dots\dots\dots(2.1.1)$$

$$\text{เมื่อ } a_n = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) \cos \frac{n\pi x}{L} dx, \quad n = 0, 1, 2, \dots$$

$$b_n = \frac{1}{L} \int_{-L}^L f(x) \sin \frac{n\pi x}{L} dx, \quad n = 1, 2, \dots$$

แทนค่า a_n, b_n ใน (2.1.1)

$$\begin{aligned} f(t) &= \frac{1}{2L} \int_{-L}^L f(x) dx + \frac{1}{L} \sum_{n=1}^{\infty} \left[\left(\int_{-L}^L f(x) \cos \frac{n\pi x}{L} dx \right) \cos \frac{n\pi t}{L} + \left(\int_{-L}^L f(x) \sin \frac{n\pi x}{L} dx \right) \sin \frac{n\pi t}{L} \right] \\ &= \frac{1}{2L} \int_{-L}^L f(x) dx + \frac{1}{L} \sum_{n=1}^{\infty} \int_{-L}^L f(x) \cos \frac{n\pi}{L} (t-x) dx \end{aligned}$$

ถ้า $f(x)$ อินทิเกรตได้อย่างสมบูรณ์บน $(-\infty, \infty)$ และ $\int_{-\infty}^{\infty} |f(t)| dt < \infty$ จะได้

$$\left| \frac{a_0}{2} \right| = \frac{1}{2L} \left| \int_{-L}^L f(x) dx \right| \leq \frac{1}{2L} \int_{-\infty}^{\infty} |f(x)| dx$$

เมื่อ $L \rightarrow \infty$ แล้ว $\frac{1}{2L} \int_{-\infty}^{\infty} |f(x)| dx \rightarrow 0$

พิจารณา $f(t)$ เมื่อ $L \rightarrow \infty$ จะได้

$$f(t) = \lim_{L \rightarrow \infty} \frac{1}{L} \sum_{n=1}^{\infty} \int_{-L}^L f(x) \cos \frac{n\pi}{L}(t-x) dx$$

ให้ $\omega_n = \frac{n\pi}{L}$

$$\Delta\omega = \omega_{n+1} - \omega_n = \frac{\pi}{L}$$

$$I(\omega; L) = \int_{-L}^L f(x) \cos \omega(t-x) dx$$

ดังนั้น $f(t) = \lim_{L \rightarrow \infty} \frac{1}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} I(\omega_n; L) \Delta\omega$

เมื่อ $L \rightarrow \infty$ และ $\Delta\omega \rightarrow 0$

$$\sum_{n=1}^{\infty} I(\omega_n; L) \Delta\omega = \int_0^{\infty} I(\omega; L) d\omega$$

ดังนั้น $f(t) = \lim_{L \rightarrow \infty} \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} I(\omega; L) d\omega$

$$= \lim_{L \rightarrow \infty} \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \left[\int_{-L}^L f(x) \cos \omega(t-x) dx \right] d\omega$$

$$= \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx \right] d\omega$$

สรุปเป็นทฤษฎีบทได้ดังนี้

ทฤษฎีบทที่ 2.1 อินทิกรัลฟูรีเยร์ (Fourier Integral Theorem)

ถ้า $f(t)$ นิยามได้บน $-\infty < t < \infty$ และมีคุณสมบัติเรียบเป็นช่วง ๆ (piecewise smooth) และอินทิเกรตได้อย่างสมบูรณ์บน $(-\infty, \infty)$ แล้ว

$$\frac{f(t+) + f(t-)}{2} = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx d\omega$$

เรียกสมการนี้ว่าสูตรอินทิกรัลฟูรีเยร์

ถ้า f มีความต่อเนื่องทุกค่า t บน $(-\infty, \infty)$ จะได้ว่า

$$f(t+) = f(t-) = f(t)$$

สูตรอินทิกรัลฟูรีเยร์ คือ

$$f(t) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx d\omega$$

ตัวอย่าง จงหาอินทิกรัลฟูรีเยร์ของฟังก์ชัน

$$f(t) = \begin{cases} 1, & |t| < 1 \\ 0, & |t| > 1 \end{cases}$$

วิธีทำ จากสูตรอินทิกรัลฟูรีเยร์

$$f(t) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx d\omega$$

$$\begin{aligned} \text{พิจารณา } \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx &= \int_{-\infty}^{-1} f(x) \cos \omega(t-x) dx + \int_{-1}^1 f(x) \cos \omega(t-x) dx \\ &\quad + \int_1^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx \\ &= \int_{-1}^1 \cos \omega(t-x) dx \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{\sin \omega(t-x)}{-\omega} \Big|_{x=-1}^{x=1} \\
&= -\frac{1}{\omega} [\sin \omega(t-1) - \sin \omega(t+1)] \\
&= -\frac{1}{\omega} [\sin \omega t \cos \omega - \cos \omega t \sin \omega - (\sin \omega t \cos \omega \\
&\quad + \cos \omega t \sin \omega)] \\
&= -\frac{1}{\omega} [-2 \cos \omega t \sin \omega] \\
&= \frac{2}{\omega} \cos \omega t \sin \omega
\end{aligned}$$

ดังนั้น $f(t) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} \frac{\cos \omega t \sin \omega}{\omega} d\omega$

จะเห็นว่าเมื่อ $t = 0$ จะได้ $f(t) = 1$

นั่นคือ $\int_0^{\infty} \frac{\sin \omega}{\omega} d\omega = \frac{\pi}{2}$

ตัวอย่าง จงแสดงว่า ถ้า $f(t)$ เป็นฟังก์ชันคู่จะได้

$$f(t) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} \sin \omega t \left[\int_0^{\infty} f(x) \sin \omega x dx \right] d\omega$$

วิธีทำ จากสูตรอินทิกรัลฟูรีเยร์

$$f(t) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx d\omega$$

พิจารณา $\int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx = \int_{-\infty}^0 f(x) \cos \omega(t-x) dx + \int_0^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx$

$$= -\int_0^{-\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx + \int_0^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx$$

$$= -\int_0^{-(-\infty)} f(-x) \cos \omega(t+x) d(-x) + \int_0^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx$$

$$\begin{aligned}
&= -\int_0^{\infty} f(x) \cos \omega(t+x) dx + \int_0^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx \\
&= \int_0^{\infty} f(x) [(\cos \omega t \cos \omega x + \sin \omega t \sin \omega x) - \\
&\quad (\cos \omega t \cos \omega x - \sin \omega t \sin \omega x)] dx \\
&= 2 \sin \omega t \int_0^{\infty} f(x) \sin \omega x dx
\end{aligned}$$

ดังนั้น
$$f(t) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} \sin \omega t \left[\int_0^{\infty} f(x) \sin \omega x dx \right] d\omega$$

2.2 ผลการแปลงฟูรีเยร์ (Fourier Transforms)

จากสูตรอินทิกรัลฟูรีเยร์

$$f(t) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega(t-x) dx \right] d\omega$$

เพราะว่า $\cos \omega(t-x) = \frac{1}{2} [e^{i\omega(t-x)} + e^{-i\omega(t-x)}]$

$$f(t) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{i\omega(t-x)} dx d\omega + \frac{1}{2\pi} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-i\omega(t-x)} dx d\omega$$

โดยการเปลี่ยนตัวแปรให้ $\omega = -\lambda$, $d\omega = -d\lambda$

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-i\omega(t-x)} dx d\omega = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^0 \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{i\lambda(t-x)} dx d\lambda$$

$$\begin{aligned}
\text{เพราะฉะนั้น } f(t) &= \frac{1}{2\pi} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{i\omega(t-x)} dx d\omega + \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^0 \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{i\lambda(t-x)} dx d\lambda \\
&= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{i\omega(t-x)} dx d\omega
\end{aligned}$$

$$f(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} f(x)e^{-i\omega x} dx \right\} e^{i\omega t} d\omega \quad \dots\dots\dots(2.2.1)$$

เรียก $f(t)$ ในสมการ (2.2.1) ว่า อินทิกรัลฟูรีเยร์ในรูปซ้ำกำลัง

$$\begin{aligned} \text{ให้} \quad F(\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} f(x)e^{-i\omega x} dx \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt \quad \dots\dots\dots(2.2.2) \end{aligned}$$

$$\text{ดังนั้น} \quad f(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega)e^{i\omega t} d\omega \quad \dots\dots\dots(2.2.3)$$

นิยาม เรียก $F(\omega)$ จาก (2.2.2) ว่า ผลการแปลงฟูรีเยร์ของ $f(t)$ (Fourier transform of $f(t)$) และเรียก $f(t)$ จาก (2.2.3) ว่า ผลการแปลงฟูรีเยร์ผกผันของ $F(\omega)$ (Inverse Fourier transform of $F(\omega)$) และใช้ตัวดำเนินการของผลการแปลงฟูรีเยร์คือ \mathcal{F} ตัวดำเนินการของผลการแปลงฟูรีเยร์ผกผันคือ \mathcal{F}^{-1}

$$\text{นั่นคือ} \quad F(\omega) = \mathcal{F}\{f(t)\} = \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt$$

$$\text{และ} \quad f(t) = \mathcal{F}^{-1}\{F(\omega)\} = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega)e^{i\omega t} d\omega$$

ตัวอย่าง จงหาผลการแปลงฟูรีเยร์ของ $f(t)$ เมื่อ $f(t) = \begin{cases} 1, & |t| < a \\ 0, & |t| \geq a \end{cases}$

วิธีทำ จากนิยามผลการแปลงฟูรีเยร์ของ $f(t)$

$$\begin{aligned} F(\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt \\ &= \int_{-\infty}^{-a} f(t)e^{-i\omega t} dt + \int_{-a}^a f(t)e^{-i\omega t} dt + \int_a^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \int_{-a}^a e^{-i\omega t} dt \\
&= \left. \frac{e^{-i\omega t}}{-i\omega} \right|_{-a}^a \\
&= \frac{e^{i\omega a} - e^{-i\omega a}}{i\omega} \\
&= \frac{2}{\omega} \left(\frac{e^{i\omega a} - e^{-i\omega a}}{2i} \right) \\
&= \frac{2}{\omega} \sin \omega a
\end{aligned}$$

ตัวอย่าง จงหาผลการแปลงฟูรีเยร์ของ $f(t)$ เมื่อ $f(t) = \begin{cases} e^{-at}, & t > 0 \\ 0, & t < 0 \end{cases}$
เมื่อ $a > 0$

วิธีทำ จากนิยามผลการแปลงฟูรีเยร์ของ $f(t)$

$$\begin{aligned}
F(\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt \\
&= \int_{-\infty}^0 (0)e^{-i\omega t} dt + \int_0^{\infty} (e^{-at})e^{-i\omega t} dt \\
&= \int_0^{\infty} e^{-(a+i\omega)t} dt \\
&= -\frac{1}{a+i\omega} e^{-(a+i\omega)t} \Big|_0^{\infty} \\
&= \frac{1}{a+i\omega}
\end{aligned}$$

นั่นคือ $\mathcal{F}\{e^{-at}\} = \frac{1}{a+i\omega}, \quad t > 0, a > 0$

หรือ $\mathcal{F}^{-1}\left\{\frac{1}{a+i\omega}\right\} = e^{-at}, \quad t > 0, a > 0$

พิจารณาผลการแปลงฟูริเยร์ของ ฟังก์ชันอิมพัลส์หนึ่งหน่วย (unit impulse function) $\delta(t)$ หรือ ฟังก์ชันเดลต้า (delta function) ซึ่งนิยามโดย

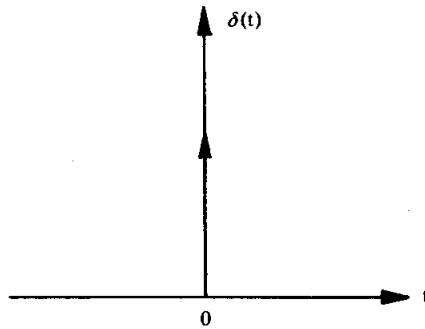
$$\delta(t) = \begin{cases} 0, & t \neq 0 \\ \infty, & t = 0 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t) dt &= \int_{-\varepsilon}^{\varepsilon} \delta(t) dt \\ &= 1, \quad \varepsilon > 0 \end{aligned}$$

จากนิยาม $\delta(t)$ จะเห็นว่า $\delta(t)$ มีค่าเป็นศูนย์ ยกเว้นที่ $t = 0$ ฟังก์ชันมีค่าเข้าใกล้ค่าอนันต์

ดังนั้นทำให้ $\int_{-\infty}^{\infty} \delta(t) dt$ หาค่าได้

ตัวอย่าง จงหาผลการแปลงฟูริเยร์ของ $\delta(t)$ ซึ่งเขียนกราฟได้ดังนี้

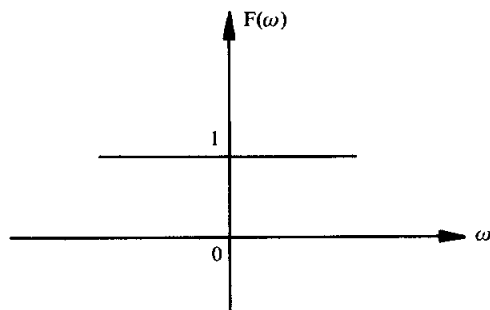

รูป 2.1

วิธีทำ จากนิยาม $F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt$

$$\begin{aligned} F(\delta(t)) &= \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t)e^{-i\omega t} dt \\ &= e^{-i\omega t} \Big|_{t=0} \\ &= 1 \end{aligned}$$

กราฟของผลการแปลงฟูรีเยร์ของฟังก์ชันอิมพัลส์หนึ่งหน่วยดังรูป 2.2

รูป/ 2.2

ตัวอย่าง จงแสดงว่า $\delta(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} e^{i\omega t} d\omega$

วิธีทำ จาก $\delta(t) = \mathcal{F}^{-1}\{1\}$

$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} (1)e^{i\omega t} d\omega$$

$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} e^{i\omega t} d\omega$$

พิจารณา ฟังก์ชันขั้นบันไดหนึ่งหน่วย (unit step function) ซึ่งนิยามโดย

$$u(t) = \begin{cases} 1, & t > 0 \\ 0, & t < 0 \end{cases}$$

จะเห็นว่าในการหาผลการแปลงฟูรีเยร์ของ $u(t)$ โดยใช้นิยามนั้นหาไม่ได้ เพราะว่า

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt$$

$$F(u(t)) = \int_0^{\infty} u(t)e^{-i\omega t} dt$$

$$= \int_0^{\infty} (1)e^{-i\omega t} dt$$

$$= \frac{e^{-i\omega t}}{-i\omega} \Big|_0^{\infty}$$

$$= \frac{\cos \omega t - i \sin \omega t}{-i\omega} \Big|_0^{\infty}$$

ซึ่งหาค่าไม่ได้

ในการหาผลการแปลงฟูรีเยร์ของ $u(t)$ จะต้องอาศัยคุณสมบัติของการแปลงฟูรีเยร์ และคุณสมบัติของฟังก์ชัน $\delta(t)$

ตัวอย่าง จงแสดงว่าถ้า $f(t)$ เป็นฟังก์ชันคู่ จะได้

$$1. F(\omega) = -2i \int_0^{\infty} f(t) \sin \omega t dt$$

$$2. f(t) = \frac{i}{\pi} \int_0^{\infty} F(\omega) \sin \omega t d\omega$$

วิธีทำ 1. จากนิยาม $F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt$

$$\text{แต่ } e^{-i\omega t} = \cos(i\omega)t + i \sin(i\omega)t$$

$$= \cos \omega t - i \sin \omega t$$

$$F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cos \omega t dt - i \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \sin \omega t dt$$

เพราะว่า $f(t)$ เป็นฟังก์ชันคู่

ดังนั้น $f(t) \cos \omega t$ เป็นฟังก์ชันคู่

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cos \omega t dt = 0$$

และ $f(t) \sin \omega t$ เป็นฟังก์ชันคี่

$$F(\omega) = -2i \int_0^{\infty} f(t) \sin \omega t dt$$

$$\begin{aligned}
2. \text{ จากนิยาม } f(t) &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega) e^{i\omega t} d\omega \\
&= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega) (\cos \omega t + i \sin \omega t) d\omega \\
&= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega) \cos \omega t d\omega + \frac{i}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega) \sin \omega t d\omega
\end{aligned}$$

$$\text{จาก } F(\omega) = -2i \int_0^{\infty} f(t) \sin \omega t dt$$

จะแสดงว่า $F(\omega)$ เป็นฟังก์ชันคี่

$$\begin{aligned}
F(-\omega) &= -2i \int_0^{\infty} f(t) \sin(-\omega)t dt \\
&= 2i \int_0^{\infty} f(t) \sin \omega t dt \\
&= -F(\omega)
\end{aligned}$$

ดังนั้น $F(\omega)$ เป็นฟังก์ชันคี่

และ $F(\omega) \sin \omega t$ เป็นฟังก์ชันคู่

$F(\omega) \cos \omega t$ เป็นฟังก์ชันคี่

$$\text{นั่นคือ } f(t) = \frac{i}{\pi} \int_0^{\infty} F(\omega) \sin \omega t d\omega$$

ในทำนองเดียวกัน ถ้า $f(t)$ เป็นฟังก์ชันคี่ จะได้

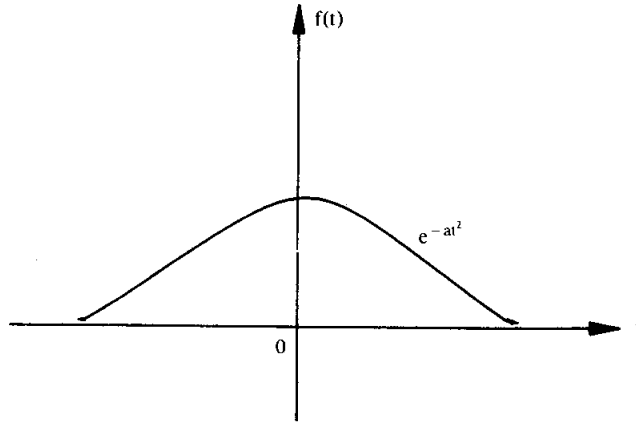
$$\mathcal{F}\{f(t)\} = F(\omega) = 2 \int_0^{\infty} f(t) \cos \omega t dt$$

$$\text{และ } \mathcal{F}^{-1}\{F(\omega)\} = f(t) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} F(\omega) \cos \omega t d\omega$$

ตัวอย่าง จงแสดงว่าผลการแปลงฟูรีเยร์ของ $f(t) = e^{-at^2}$, $a > 0$ คือ

$$F(\omega) = \mathcal{F}\{e^{-at^2}\} = \sqrt{\frac{\pi}{a}} e^{-\omega^2/4a}$$

วิธีทำ กราฟของฟังก์ชัน $f(t) = e^{-at^2}$, $a > 0$ คือ

รูป 2.1

$$\begin{aligned} F(\omega) &= \mathcal{F}\{e^{-at^2}\} \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{-at^2} e^{-i\omega t} dt \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{-a\left(t^2 + \frac{i\omega t}{a}\right)} dt \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{พิจารณาเทอม } t^2 + \frac{i\omega t}{a} &= \left\{t^2 + \frac{i\omega t}{a} + \left(\frac{i\omega}{2a}\right)^2\right\} - \left(\frac{i\omega}{2a}\right)^2 \\ &= \left[t + \frac{i\omega}{2a}\right]^2 + \frac{\omega^2}{4a^2} \end{aligned}$$

คูณตัวถูกอินทิเกรตด้วย $e^{-\omega^2/4a^2}$ จะได้

$$\begin{aligned} F(\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\omega^2/4a^2} e^{-a\left[t + \frac{i\omega}{2a}\right]^2} dt \\ &= e^{-\omega^2/4a} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\left\{\sqrt{a}\left[t + \frac{i\omega}{2a}\right]\right\}^2} dt \end{aligned}$$

เปลี่ยนตัวแปรใหม่ โดยให้

$$\sqrt{a}\left[t + \frac{i\omega}{2a}\right] = y$$

$$\sqrt{a}dt = dy$$

$$\text{จะได้ } \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\left\{\sqrt{a}\left[t + \frac{i\omega}{2a}\right]\right\}^2} dt = \frac{1}{\sqrt{a}} \int_{-\infty}^{\infty} e^{-y^2} dy$$

$$\text{ให้ } \int_{-\infty}^{\infty} e^{-y^2} dy = \sqrt{\pi}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } F(\omega) &= \mathcal{F}\left[e^{-at^2}\right] \\ &= \sqrt{\frac{\pi}{a}} e^{-\omega^2/4a} \end{aligned}$$

$$\text{ถ้า } a = \frac{1}{2} \text{ จะได้}$$

$$\mathcal{F}\left[e^{-t^2/2}\right] = \sqrt{2\pi} e^{-\omega^2/2}$$

หมายเหตุ ฟังก์ชัน $f(t) = e^{-at^2}$, $a > 0$ เรียกว่า ฟังก์ชันเกาส์เซียน (Gaussian function)

ผลการแปลงฟูริเยร์ของ $f(t)$ ในรูปจำนวนเชิงซ้อน

ถ้า $f(t)$ เป็นฟังก์ชันจริง (real function)

$$F(\omega) = \mathcal{F}\{f(t)\}$$

เขียนได้ในรูปของจำนวนเชิงซ้อน

$$F(\omega) = R(\omega) + iX(\omega)$$

เมื่อ $R(\omega)$ คือส่วนจริง (real part) และ $X(\omega)$ คือ ส่วนจินตภาพ (imaginary part)

ในการหา $R(\omega)$ และ $X(\omega)$ จะหาได้จากนิยามของ $F(\omega)$ และการแทนค่า

$$e^{-i\omega t} = \cos \omega t - i \sin \omega t$$

$$\text{จากสูตร } F(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t)e^{-i\omega t} dt$$

$$\begin{aligned}
&= \int_{-\infty}^{\infty} f(t)(\cos \omega t - i \sin \omega t)dt \\
&= \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cos \omega t dt - i \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \sin \omega t dt
\end{aligned}$$

ดังนั้น $R(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cos \omega t dt$

$$X(\omega) = - \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \sin \omega t dt$$

พิจารณา $R(-\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cos(-\omega)t dt$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cos \omega t dt$$

$$= R(\omega)$$

ดังนั้น $R(\omega)$ เป็นฟังก์ชันคู่

พิจารณา $X(-\omega) = - \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \sin(-\omega)t dt$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \sin \omega t dt$$

$$= -X(\omega)$$

นั่นคือ $X(\omega)$ เป็นฟังก์ชันคี่

นิยาม ให้ $F^*(\omega)$ เป็น จำนวนเชิงซ้อนสังยุค (complex conjugate) ของ $F(\omega)$

ดังนั้น $F^*(\omega) = R(\omega) - iX(\omega)$

จะเห็นว่า $F^*(\omega) = R(\omega) - iX(\omega)$

$$= R(-\omega) + iX(-\omega)$$

$$= F(-\omega)$$

ทฤษฎีบทที่ 2.2

$f(t)$ เป็นฟังก์ชันจริง (real function) ก็ต่อเมื่อ $F(-\omega) = F^*(\omega)$

พิสูจน์ (→) ถ้า $f(t)$ เป็นฟังก์ชันจริง ได้แสดงแล้วว่า $F(-\omega) = F^*(\omega)$

(←) กำหนดให้ $F(-\omega) = F^*(\omega)$

$$\begin{aligned} \text{จาก } f(t) &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} F(\omega) e^{i\omega t} d\omega \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} [R(\omega) + iX(\omega)] [\cos \omega t + i \sin \omega t] d\omega \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} [R(\omega) \cos \omega t - X(\omega) \sin \omega t] d\omega \\ &\quad + \frac{i}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} [R(\omega) \sin \omega t + X(\omega) \cos \omega t] d\omega \end{aligned}$$

$$\text{ให้ } f_1(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} [R(\omega) \cos \omega t - X(\omega) \sin \omega t] d\omega$$

$$f_2(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} [R(\omega) \sin \omega t + X(\omega) \cos \omega t] d\omega$$

$$F(-\omega) = R(-\omega) + iX(-\omega)$$

$$F^*(\omega) = R(\omega) - iX(\omega)$$

เพราะว่า $F(-\omega) = F^*(\omega)$ นั่นคือ

$$R(-\omega) = R(\omega) \quad \text{และ} \quad X(-\omega) = -X(\omega)$$

นั่นคือ $R(\omega)$ เป็นฟังก์ชันคู่ และ $X(\omega)$ เป็นฟังก์ชันคี่

ดังนั้น $R(\omega) \sin \omega t$ และ $X(\omega) \cos \omega t$ เป็นฟังก์ชันคี่

∴ $R(\omega) \sin \omega t + X(\omega) \cos \omega t$ เป็นฟังก์ชันคี่

$$\text{ดังนั้น } f_2(t) = 0$$

ดังนั้น $f(t) = f_1(t)$ เป็นฟังก์ชันจริง